

۱-۷ - سیاست ها و خط و مشی ریسک نقدینگی:

احتمال به خطر افتادن توانایی بانک در تأمین منابع نقد مورد نیاز در زمان مناسب و به قیمت مناسب جهت پرداخت بدهی‌ها، ایفای تعهدات و افزایش دارایی‌ها را «ریسک نقدینگی» گویند. کمبود نقدینگی، عدم توانایی بانک در پرداخت به موقع بدهی‌ها و ایفای تعهدات را به دنبال دارد ولی از سوی دیگر، نگاهداشت مازاد نقدینگی، منجر به عدم استفاده از دارایی‌های مولد و در نتیجه تضییع حقوق سپرده‌گذاران و سهام‌داران خواهد شد.

عدم تطابق سررسید دارایی‌ها (تسهیلات) و بدهی‌ها (سپرده‌ها)، از جمله رخدادهایی است که در هر زمان می‌تواند بانک را با ریسک نقدینگی روبه‌رو سازد. از طرفی چنانچه تعهدات خارج از ترازنامه بانک افزایش یابد، میزان این ریسک نیز فزونی می‌یابد. رشد سریع دارایی‌ها یا کاهش سریع بدهی‌ها نیز از مواردی هستند که می‌توانند بانک را در معرض ریسک نقدینگی قرار دهند. اهداف مدیریت ریسک نقدینگی بانک گردشگری عبارتند از:

- پرداخت بدهی‌ها و ایفای تعهدات به‌طور مستمر و به‌موقع؛
- نگهداری سطح مناسبی از نقدینگی، بر اساس تجربیات گذشته جهت پاسخ‌گویی به جریان‌ات نقدی غیرمنتظره؛
- انجام تدابیری برای پیشگیری از تأمین وجوه با تحمل هزینه‌های قابل‌ملاحظه، مثل فروش اجباری دارایی‌ها؛
- نگه‌داری سطح مناسبی از نقدینگی مطابق با حدود تعیین‌شده در مقررات داخلی.

تلاش بانک گردشگری بر این است که همیشه نسبت‌های نقدینگی را در حد بهینه نگه‌داری کند. بهینه‌سازی در این زمینه یک مفهوم پویاست، چرا که وضعیت نقدینگی بانک، هر روز و هر هفته با توجه به عوامل بیرونی و نیز سیاست‌های درونی در حال تغییر است. همان‌طور که پایین بودن سطح نقدینگی، بانک را با مشکل مواجه

می‌سازد، نگاه‌داری بیش از اندازه آن نیز به نوبه خود مشکل‌زاست، زیرا هزینه فرصتی را به بانک تحمیل می‌کند. مهم‌ترین نسبت‌های نقدینگی برای کنترل ریسک نقدینگی در گزارش‌های مدیریت امور ریسک از طریق کمیته عالی مدیریت ریسک به اعضای محترم هیات مدیره و نیز مدیر عامل محترم بانک گزارش شده، در جلسات هفتگی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. از تعدادی از این نسبت‌ها به عنوان سیستم هشدار دهنده اولیه (Early Warning System) استفاده می‌شود و در صورت امکان رویکرد اصلاحی نسبت به آن‌ها انجام می‌شود. این نسبت‌ها عبارتند از:

- نسبت‌های جریان‌های نقدی: این نسبت‌ها سررسید بدهی‌ها و توان بازپرداخت آن‌ها را در یک دوره زمانی مشخص اندازه‌گیری کرده و تحت کنترل قرار می‌دهند.
- نسبت‌های تمرکز بدهی‌ها: این نسبت‌ها و حدود مقرر برای آن‌ها از تمرکز بیش از حد بانک به یکی از منابع تأمین وجوه پیشگیری می‌کنند.
- سایر نسبت‌های ترازنامه‌ای: نسبت‌هایی مانند «مجموع تسهیلات به مجموع سپرده‌ها»، «مجموع تسهیلات به سرمایه»، «وجوه استقراضی به کل دارایی‌ها» و دیگر نسبت‌ها برای تعیین وضعیت نقدینگی بانک و کنترل ریسک آن مورد استفاده قرار می‌گیرد.